O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV
NOMIDAGI SAMARQAND
DAVLAT UNIVERSITET
MUHANDISLIK FIZIKASI
INSTITUTI

Ro'yxatga olindi: № BD- 60530600 2024 yil "10" 12	**"TASDIQLAYMAN"** SamDU rektori: _____ R.I.Xalmuradov 2024 yil "__" _____

UMUMIY PEDAGOGIKA. PSIXOLOGIYA
OQUV DASTURI

Bilim sohasi:	**500 000-Tabiiy fanlar, matematika va statistika**
Ta'lim sohasi:	**530 000-Fizika va tabiiy fanlar**
Ta'lim yo'nalishi:	**60530600 - Mexanika va matematik modellashtirish**

Samarqand

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS-Kreditlar
UPP1504	2026-2027	5	8

Fan/modul turi	Ta'lim tili	Haftadagi dars soatlari
Majburiy	O'zbek tili	4

1	Fan nomi	Auditoriya mashg'uloti (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami (soat)
	Umumiy pedagogika va psixologiya	**48**	**72**	**120**

2 I Fanning mazmuni

Fanni oqitishdan maqsad - Bo`lajak mutaxassislarni pedagogika nazariyasiga oid bilimlar hamda ta`lim-tarbiya nazariyasi, uning rivojlanish jarayoni, jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida ta`limning roli to'g'risida tanishtirish.

Fanning vazifasi - O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni talablari asosida ta'lim-tarbiya jarayonini oqilona tashkil etish, pedagogik merosdan samarali foydalanish, real ta'lim amaliyotida, yuksak pedagogik madaniyat va texnikani namoyon eta olishga o'rgatish.

II.Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)
II.I. Fan tarkibiga qo'yidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. O`zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. Pedagogika fani, uning predmeti, metodologiyasi, ilmiy-tadqiqot obyekti, metodlari.

O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risda"gi Qonuni. O'zbekiston Respublikasining ta'lim sohasidagi davlat siyosati mazmuni asosiy tamoyillari. Ta'lim tizimi va turlari. Pedagogika fani va uning asosiy kategoriyalari. Pedagogika fanining paydo bo'lishi va rivojlanishi. Pedagogik fanlar tizimi. Pedagogikaning boshqa fanlar bilan aloqasi. Ilmiy pedagogik tadqiqotlarni tashkil etish va o'tkazish. Shaxsning rivojlanishi, tarbiyasi va ijtimoiylashuvi. "Individ" va "shaxs" tushunchasi. Shaxs rivojlansihining ijtimoiylashuv bilan aloqadorligi. Shaxs rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar. Shaxs rivojlanishining yosh va psixologik xususiyatlari.

2-mavzu. Didaktikaning maqsad va vazifalari. Ta'lim mazmuni.

Ta'lim nazariyasi (didaktika)-pedagogika fanining tarkibiy qismi sifatida. Didaktikaning maqsad va vazifalari. Ta'lim jarayonining mohiyati. O'qitish va o'rganish jarayonlari tavsifi, o'quv jarayonida ularning o'zaro bog'liqligi. Ta'lim tamoyillari va qonuniyatlari.

3-mavzu.Ta'lim metodlari va vositalari. Ta'limni tashkil etish shakllari. Ta'lim olganlikni tashxis etish.

Ilmiy-texnik jarayon va ta'lim mazmuni. Hozirgi vaqtda ta'lim mazmunini belgilashga doir asosiy g'oyalar. Ta'lim mazmunini belgilab beruvchi me'yoriy hujjatlar. Davlat ta'lim standarti. "Ta'lim metodlari" va "usullari" tushunchalari. Zamonaviy didaktikada ta'lim metodlari tasnifiga turlicha yondashuvlar. Ta'lim metodlarining mohiyati. Ta'lim metodlarini tanlab olish shartlari. Ta'lim vositalari va ularning

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetining sirtqi ta'lim yo'nalishlari uchun Fakultetlararo Pedagogika kafedrasi o'qituvchisi Javliyeva Shaxnoza tomonidan "Umumiy Pedagogika.Psixologiya" fani bo'yicha tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Fakultetlararo pedagogika kafedrasi o'qituvchisi M. Berdimurodova tomonidan ishlab chiqilgan fan dasturi tasdiqlangan o'quv rejada to'g'ri keladi.

"Umumiy Pedagogika.Psixologiya" fanidan tayyorlangan fan dasturi o'quv rejada ko'rsatilgan soatlar asosida tuzilgan bo'lib, bu fanni o'qitishdan maqsad - Pedagogik ijodkorlik va uning o'ziga xosligi, zehn va pedagogik tafakkur, pedagogik izlanish, innovatsion faoliyat va innovatsion salohiyat, impirik ma'lumotlar, misollar va ilyustratsiyalar, ilmiy dalillar, ilmiy bilimlarning tarkibi, ilmiy dalillarning o'ziga xos xususiyatlari kabi bilimlar bazasiga ega bo'ladi.

Shuning bilan birga o'qituvchi bo'lganda mutaxasislik fanidan dars berayotganda o'quvchilarga pedagogik texnologiya, pedagogik mahorat bilan, o'quvchilarga sodda va oson qilib tushintirishda bilim va ko'nikmaga ega bo'lib, pedagogik mahorat shakllanadi.

Maruza va seminar mashg'ulotlar mavzulari mazmuni jihatdan to'g'ri ketma-ketlikda tuzilgan bo'lib, Umumiy pedagogikani o'rganishdagi bilim va ko'nikmalarga ega bo'lish uchun yetarli darajada ma'lumotlar bilan qamrab olingan. Talaba mustaqil ishni tayyorlashda mazkur fanning muayyan o'ziga xosliklarini hisobga olgan holda darslik va o'quv qo'llanmalardan foydalanib, barcha mavzularni o'rganish, tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruza qismlarini o'zlashtirish shakllaridan foydalanish tavsiya etilgan.

Shaxnoza Javliyeva "Umumiy Pedagogika.Psixologiya" fanidan tayyorlangan fan dasturi kunduzgi ta'lim yo'nalishining talabalari uchun ta'lim berishda foydalanish mumkin deb hisoblayman va tasdiqlashga tavsiya etaman.

Samarqand davlat universiteti

pedagogika fanlari nomzodi, prof: **K. Xasanova**

K. Xasanova ning imzosini tasdiqlayman
Sharof Rashidov nomidagi SamDU xodimlar bo'limi boshlig'i

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetining bakalavriat ta'lim yo'nalishlari uchun Pedagogika va umumiy psixologiya kafedrasi o'qituvchisi Javliyeva Shaxnoza tomonidan "Umumiy Pedagogika.Psixologiya " fani bo'yicha tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

"Umumiy Pedagogika.Psixologiya" fanidan tuzilgan fan dasturi Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetining bakavriat ta'lim yo'nalishlari talabalari uchun o'quv rejasi asosida tayyorlangan.

Fan dasturiga ajratilgan soatlarga quyidagi holda mashg'ulotlar uchun alohida mavzular ajratilgan bo'lib, umumiy holda rejada ko'rsatilgan soatlarning hajmini ko'rsatilgan. Maruza va seminar mashg'ulotlar mavzulari mazmuni jihatdan to'g'ri ketma-ketlikda tuzilgan bo'lib, pedagogikani o'rganishdagi bilim va ko'nikmalarga ega bo'lish uchun yetarli darajada ma'lumotlar bilan qamrab olingan. Talaba mustaqil ishni tayyorlashda mazkur fanning muayyan o'ziga xosliklarini hisobga olgan holda darslik va o'quv qo'llanmalardan foydalanib, barcha mavzularni o'rganish, tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruza qismlarini o'zlashtirish shakllaridan foydalanish tavsiya etilgan.

Bu fanni o'zlashtirish natijasida talabada pedagogika faniga qiziqish, pedagogik mahorat shakllanadi. Pedagogik ijodkorlik va uning o'ziga xosligi, zehn va pedagogik tafakkur, pedagogik izlanish, innovatsion faoliyat va innovatsion salohiyat, impirik ma'lumotlar, misollar va ilyustratsiyalar, ilmiy dalillar, ilmiy bilimlarning tarkibi, ilmiy dalillarning o'ziga xos xususiyatlari kabi bilimlar bazasiga ega bo'ladi. Shuning bilan birga o'qituvchi bo'lganda mutaxasislik fanidan dars berayotganda o'quvchilarga pedagogik texnologiya, pedagogik mahorat bilan, o'quvchilarga sodda va oson qilib tushintirishda bilim va ko'nikmaga ega bo'ladi.

Pedagogika va umumiy psixologiya kafedrasi o'qituvchisi Shaxnoza Javliyeva tomonidan tayyorlangan "Umumiy Pedagogika.Psixologiya" fan dasturidan bakalavriat ta'lim yo'nalishi talabalariga ta'lim berishda foydalanish mumkin deb hisoblayman va foydalanishga tavsiya etaman.

O'bekiston-Finlandiya pedagogika instituti Pedagogika kafedrasi mudiri pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori,(PhD): E.A.Abdumannotov

E.Abdumannotov NING IMZOSINI TASDIQLAYMAN
O'ZBEKISTON - FINLANDIYA PEDAGOGIKA INSTITUTI XODIMLAR BO'LIMI BOSHLIG'I
XODIMLAR BO'LIMI

funksiyalari.. Ta'limni tashkil etish shakllari tushunchasi va ta'lim turlari. Darsning turlari va tuzulishi. Nostandart darslar. Ta'limni tashkil etishning yordamchi shakllari. O'qituvchining darsga tayyorlanishi. Ta'lim olganlikni tashhis etishning mohiyati.

4-mavzu:Tarbiya nazariyasi. Tarbiyaning umumiy metodlari. Tarbiya turlari (aqliy,ma'naviy-axloqiy, iqtisodiy, mehnat, jismoniy, huquqiy, ekologik, estetik, jismoniy, fuqarolik).

"Tarbiya" tushunchasi, tarbiyaning maqsadi va umumiy vazifalari. Tarbiya jarayonining o'ziga xos xususiyatlari. Tarbiya qonuniyatlari va tamoyillari. Tarbiya vositalari. Jamoa tushunchasi. O'quvchilar jamoasini shakllasntirishning mohiyati va tashkiliy saoslari. O'quvchilar jamoasining rivojlanish darajasi va bosqichlari.O'quvchilar jamoasi rivojining asosiy shart-sharoitlari. Tarbiya metodlari haqida tushuncha. Tarbiya metodlari tasnifi. Ijtimoiy ongni shakllantirish metodlari. Faoliyatni tashkil etish va ijtimoiy xulq-atvor me'yorlarini shakllantirish. Pedagogik rag'batlantirish va xulq-atvorni tuzatish metodlari.

5-mavzu.Jahon pedagogika rivojlanish tarixi. Rivojlangan xorijiy davlatlarda ta'lim tizimi.

Qadimgi Yunonisto va Rim davrlarida ta'lim tarbiya. Yan Amos Komenskiy, Iogan Genrix Pestalossi, AQSH ta'lim tizimi, Yaponiya ta'lim tizimi,Frasiya ta'lim tizimi

6-mavzu.Pedagogik mahorat haqida tushuncha va uningo'qituvchi faoliyatida tutgan o'rni

Pedagogik mahoratning tarkibiy qismlari va ularning mohiyati. O'qituvchi faoliyatining asosiy yo'nalishlari. Pedagogik qobiliyat. O'qituvchi faoliyatida pedagogik va kommunikativ qobiliyat. Pedagogik muloqot

III Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha mavzular:

1. O`zbekiston Respublikasida ta'lim oluvchilar va ta'lim beruvchilarning huquq va majburiyatlarini o'rganish, tahlil qilish. Pedagogika fanining ilmiy tadqiqot metodlarini tahlil qilish.
2. Didaktikaning dolzarb muammolarini o'rganish. Shaxs tarbiyasiga ta'sir etuvchi omillarni o'rganish. Rivojlanishning yosh va o'ziga xos xususiyatlarini tahlil qilish.
3. Ta'lim mazmunini belgilab beruvchi me'yoriy hujjatlar bilan ishlash.O'qitish metodlariga qo'yiladigan pedagogik talablar.
4. Tarbiya jarayonining xususiyatlarini aniqlash. Ijtimoiy tarbiyaning asosiy vazifalarini o'rganish.
5. Korreksion pedagogikaning dolzarb masalalari. Yordamga muhtoj bolalar bilan ishlash metodikasi.
6. Pedagogik qobiliyat turlarini o'rganish.

IV.Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risidagi qonuni" va ta'lim tizimi turlari.
2. Ta'lim mazmunini belgilab beruvchi me'yoriy-huquqiy hujjatlar. (DTS, O'quv reja, o'quv dastur, darsliklar).
3. Ta'lim metodlari tasnifi ta'lim shakllarining tasnifi.
4. Tarbiya turlari mazmuni, maqsad va vazifalari, shakl va metodlari tasnifi.
5. Ta'lim muassasasini boshqarishga doir me'yoriy-huquqiy hujjatlar: Maktab nizomi, Ustavi, Maktab ish rejasi(istiqbolli, yillik, joriy ish rejalar)si.
6. Ta'lim natijalarini tekshirish va baholash.

7. O‘quvchilarda o‘quv faoliyatini turlari (yozish, hisoblash, o'qish va hokazolarni o'rganish, bola o'z-o'zini rivojlantirishga e'tibor qaratadi), shakllari (a) individual, guruhli, jamoaviy; b) auditoriya, auditoriyadan tashqari, ta’lim muassasasidan tashqari), metodlari (o’g’zaki, ko’rgazmali, amaliy).
8. Anomal bolalar va ularning tavsifi.
9. O‘qituvchining pedagogik mahorati va uning tarkibiy qismlari.
10. O‘qituvchining pedagogik mahorati va uning tarkibiy qismlari.
11. Ta’lim tizimi va uni boshqarish asoslari va ta’lim muassasasi rahbarining shaxsiy sifatlari.
12. Sharq Uyg’onish davri(IX-XII asrlar)da ta’lim-tarbiya va pedagogik fikrlar rivoji. (Ibn Sino, Abu Nasr Farobiy, Abu Rayxon Beruniy, Kaykovus, Al-Xorazmiy, Mahmud Qoshq’ariy)
13. Sharq Uyg’onish davri (XIV-XVI asrlar Temur va temuriylar davri)da ta’lim-tarbiya va pedagogik fikrlar rivoji. (Amir Temur, Mirzo Ulug’bek, Zahriddin Muhammad Bobur, Alisher Navoiy).
14. Tasavvuf ta’limotida komil insonni tarbiyalash masalalari
15. (Ahmad Yassaviy, Najmiddin Kubro, Bahouddin Naqshbandiy ta’limotlari misolida)
16. Shayx Muhammad Sodiq Muhammad Yusuf hamda Usmonxon Alimov faoliyatida farzand tarbiyasi masalalari.
17. Samarqand pedagogika maktabining shakllanish va rivojlanish tarixi (XIX-XXI asrlar) (M.Behbudiy, ….N.Shodiyev, M.Mahmudova, B.Muranov, A.Ibragimov …).
18. Tasavvuf ta’limotida komil insonni tarbiyalash masalalari.
19. (Ahmad Yassaviy, Najmiddin Kubro, Bahouddin Naqshbandiy ta’limotlari misolida).

I. Fanning mazmuni

Ushbu dastur umumiy psixologiya fanining mohiyati, psixikani rivojlanishi, shaxs psixologiyasi, bilish jarayonlari, shaxsning hissiy-irodaviy sohasi, individual-psixologik xususiyatlar, psixologik holatlar hamda shaxsning shakllanishi jarayonida yuzaga keladigan psixologik, fiziologik va jismoniy o‘zgarishlar, shuningdek shaxsga xos sifat, xususiyat, holatlar ta`lim-tarbiya jarayonini to‘g`ri tashkil qilishning yoshga bog`liq jihatlarining psixologik mexanizmlarini o‘z ichiga qamrab oladi

Fanning vazifasi:

- talabalarda umumiy psixologiya fani, psixika, shaxs, faoliyat, muloqot, bilish jarayonlari, irodaviy sifatlar, hissiy holatlar, individual-xususiyatlarga doir bilim, ko‘nikma va malakalarni shakllantirishdir, hamda bo‘lajak pedagog mutaxassislar tamonidan psixik taraqqiyot qonuniyatlari, davrlari, mexanizmlari, omillari va shart-sharoitlari haqidagi zamonaviy ilmiy bilimning o‘zgartirilishini tashkil etishdir.

Fanning vazifasi - talabalarga umumiy psixologiyaning mohiyati, psixika va ong tushunchalari, psixik jarayonlar, holatlar, xususiyatlar, psixik rivojlanish va uning o‘ziga xos xususiyatlari, yosh davrlari tasnifi, psixik taraqqiyotning turli bosqichlari uchun xos psixofiziologik va psixologik xususiyatlar haqidagi bilimlar bilan qurollantirishdan iborat.

7.	Fan/modul uchun mas’ullar: Sh..Javliyeva-Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti “Pedagogika va umumiy psixologiya” kafedrasi o’qituvchisi,PhD
8.	Taqrizchilar: E.Abdumannotov. O’zbekiston-Finlandiya pedagogika institute Pedagogika kafedrasi mudiri, PhD. K.Xasanova- SamDU, “Pedagogika va umumiy psixologiya” kafedrasi mudiri, professor.

Universitetning 2024-yil 16- avgustdagi 301-ij buyrug‘i asosida
Fan dasturlari va mustaqil ta’lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma’sul ishchi guruhi:

Rais – Normamatova M

Kafedra mudiri: **K. Hasanova**

Fakultet dekani: **A.Aymatov**

Sh. Rashidov nomidagi SamDU O‘quv ishlari bo‘yicha 1-prorektor: **A. S. Soleyev**

2. Pedagogika (Pedagogika nazariyasi va tarixi) O‘qituvchilar tayyorlash va pedagogika fani sohasi: bakalavriat yo‘nalishi uchun darslik // prof.M.X.Toxtaxadjayevaning umumiy tahriri ostida, O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi. – Toshkent “O‘zbekiston faylasuflar milliy jamiyati” nashriyoti, 2010
3. B.X.Xodjayev Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. “Sanostandart” nashriyoti. Toshkent 2017 y.
4. R.A.Mavlonova, O.To’rayeva, K.M.Xoliqberdiyev, Pedagogika. Darslik T:. O’qituvchi 2018 yil.
5. K.Xoshimov, S.Ochilov. O‘zbek pedagogikasi antologiyasi. O‘quv qo‘llanma.T:.O‘qituvchi 2010-yil
6. K.Xoshimov, S.Nishonova. Pedagogika tarixi. Darslik –Toshkent 2005 yil.
7. Xoliqov A. Pedagogik mahorat. Darslik. T.: iqtisod-moliya, 2011 418 b
8. Po’latova P.M. Maxsus pedagogika –T.: 2005y.
9.Ivanov I., Zufarova M. “Umumiy psixologiya”. O‘z.FMJ., 2008.
10.Xaydarov F.I., Xalilova N. “Umumiy psixologiya”. T.: “Fan va texnologiyalar” markazining bosmaxonasi: 2009.
11.Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. СПб: Питер, 2007.
12.Ғозиев Э.Ғ. “Онтогенез психологияси”.-Т.: Ношир. 2010.
13.Дусмухамедова Ш.А.,Нишонова З.Т., Жалилова С.Х., Каримова Ш. К., Алимбаева Ш.Т. “Ёш ва педагогик психология” Т. ТДПУ, 2013 .
14. Nishonova Z.T., Alimbaeva Sh.T., Sulaymonov M. “Psixologik xizmat”. T. “Fan va texnologiyalar” nashriyoti 2014 y.

Qo’shimcha adabiyotlar

15.J.Hasanboyeva., K.Turaqulov X., Pedagogika fanidan izohli lug’at. -T.: Fan va texnologiya.
16.Niyozov G‘., AxmedovaM. Pedagogika tarixidan seminar mashg‘ulotlari. – T.: Noshir, 2011.
17. Nishonova Z.T., Alimbaeva Sh.T., Sulaymonov M. “Psixologik xizmat”. T. “Fan va texnologiyalar” nashriyoti 2014 y.
18.Климов Э.А. Обшая психология. – СПб., Питер, 2001
19.Maxsudova M.A. Muloqot psixologiyasi. T., 2006
20.Немов Р.С. Психология. М.: Владос, 2003. 1-2-т.
21.Фридман Л.М. Психология воспитания. Книга для тех, кто любит детей. - М.: ТТС «Сфера»,1999.
22.Шелихова Н.И Техника педагогического обшения. - М.: Изд-во «Институт практической психологии», 1998.

Axborot manbalari

www.lex.uz
www. tdpu. Uz
www. pedagog. Uz
www. Ziyonet. Uz
www. edu. Uz

II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-Ma’ruza: Umumiy psixologiya fanining predmeti

Umumiy psixologiyaning predmeti, vazifalari. Psixologiya tabiiy va ijtimoiy ilmiy fan sifatida. Psixologik bilimlarning o‘ziga xos tomonlari. Psixologiya fanining predmeti haqidagi tasavvurlar taraqqiyotining asosiy bosqichlari. Psixologiyaning falsafa doirasidagi taraqqiyoti. Sharq mutafakkirlari (Al Forobiy, Abu Ali ibn Sino, ibn Rashid, G‘azzoliy, Ahmad Yassaviy, Bahovuddin Naqshbandiy, Abu Bakir ar-Roziy, Umar Xayyom, Alisher Navoiy va boshqalar) ning psixologik qarashlari. Psixologiya fanining nazariy hamda amaliy vazifalari. Psixologiya va ilmiy-texnik taraqqiyot. Pedagog faoliyatida psixologiyaning yetakchi ahamiyatga ega ekanligi.

Qo’llaniladigan ta’lim texnologiyalari: *dialogik yondashuv, muammoli ta’lim, keys-stadi, klaster,blis-so’rov, tushunchalar tahlili, charxpalak, munozara.*

2-ma’ruza: Hozirgi zamon psixologiyaning tuzilishi va tadqiqot metodlari

Hozirgi zamon psixologiyasining tuzilishi va prinsiplari. Determinizm prinsipi, ong va faoliyat birligi prinsipi, ongning faoliyatda rivojlanish prinsipi. Aniq faoliyatni o‘rganuvchi psixologiya sohalari, rivojlanishning yosh xususiyatlarini o‘rganuvchi psixologiya sohalari, shaxs va jamiyatga bo‘lgan munosabatlarni o‘rganuvchi psixologiya sohalari.

Qo’llaniladigan ta’lim texnologiyalari: *dialogik yondashuv, muammoli ta’lim, keys-stadi, klaster,blis-so’rov, tushunchalar tahlili, charxpalak, treninglar, munozara.*

3-ma’ruza: Psixika va ongning taraqqiyoti

Psixika haqida tushuncha, psixikaning orientirovka qiluvchanlik va boshqaruvchanlik vazifasi. Psixik aks ettirish - ob’ektiv olamning sub’ektiv obrazi ekanligi. Bosh miya va psixika. Odam psixikasining paydo bo‘lishi va uning taraqqiyoti.

Psixikaning filogenetik taraqqiyoti, seskanuvchanlik va sezuvchanlik, tropizmlarning mohiyati, instinkt tushunchasining mazmuni, ko‘nikma va malakalar, hayvonlarning intellektual xatti-harakatlari, psixikaning muhit va a`zolar tuzilishiga bog`liqligi.

Psixika va ong munosabati. Ongning paydo bo‘lishi va uning taraqqiyoti. Ong va ongsizlik (anglanmagan, ong darajasiga borib yetmagan harakatlar) holatlari.

Qo’llaniladigan ta’lim texnologiyalari: *dialogik yondashuv, muammoli ta’lim, keys-stadi, klaster,blis-so’rov, tushunchalar tahlili, charxpalak, treninglar, munozara.*

4-ma’ruza: Faoliyat va motivatsiya

Faoliyat haqida tushuncha, faoliyatning psixologik tahlili. Faoliyatning tuzilishi, faoliyatning o‘ziga xosligi, faoliyatning interiorizatsiyasi va eksteriorizatsiyasi. Faoliyatning o‘zlashtirilishi va malakalarni egallash. Faoliyatning asosiy turlari, oyin, talim va mehnat faoliyati mazmuni. A.N.Leontev boyicha faoliyat tuzilishi. Faoliyat va motivlar. Motivatsiya va emotsiya tushunchasining mazmuni, motivatsiya sohalari, Xorij psixologiyasida motiv va

	motivatsiya muammosi. Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondashuv, muammoli ta'lim, keys-stadi, klaster,blis-so'rov, tushunchalar tahlili, charxpalak, treninglar, munozara.* **5-ma'ruza: Shaxs hissiy-emotsional sohasi.** Emotsiya va hissiyot haqida tushuncha. His-tuyg`ularning vazifalari. Hissiy holatlarning nerv-fiziologik asoslari. Insoniy emotsiyalar va hayvonlardagi emotsiyalar. Hissiy holatlarning ifodalanishi, hislarni kechirish shakllari. Yuksak hislar. Hissiy ton, affekt, stress, praksik hislar, axloqiy hislar, estetik hislar, intellektual hislar. Hissiyotning o'ziga xosligi. Hissiyotni boshqarish. Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondashuv, muammoli ta'lim, keys-stadi, klaster,blis-so'rov, tushunchalar tahlili, charxpalak, treninglar, munozara.* **6-ma'ruza:, Diqqat, Sezgi, Idrok, Xotira** Diqqat haqida tushuncha. Diqqatning nerv-fiziologik asoslari. Diqqat turlari, ixtiyorsiz diqqat, ixtiyoriy diqqat, ixtiyoriydan so'nggi diqqat. Diqqatning xususiyatlari, diqqat kuchi va bo'linishi, diqqat ko'lami, diqqat taqsimlanishi, shaxsda diqqat rivojlanishi. Sezgilar haqida umumiy tushuncha. Sezgilarning nerv-fiziologik asoslari. Sezgilarning tasnifi, sezgilarning turlari, ekstroretseptiv sezgilar, introretseptiv sezgilar, proprioretseptiv sezgilar, analizator va uning tuzilishi, sezgi sohasidagi qonuniyatlar. Idrok haqida tushuncha. Idrokning nerv-fiziologik asoslari. Idrokning murakkabligi. Idrokda kuzatish va kuzatuvchanlik. Xotira haqida tushuncha. Xotiraning nerv-fiziologik asosi. Xotira nazariyalari. **III Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha mavzular:** 1.Yosh va pedagogik psixologiya faniga kirish. 2. Psixik rivojlanish va uni davrlashtirish muammosi 3. Ontogenezning ilk bosqichlarida insonning psixik rivojlanishiga xos xususiyatlar 4. Yoshlarni oilaviy hayotga tayorlash 5. Tarbiya psixologiyasi 6. Talim muassasalarida psixologik xizmat **Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning mavzulari** **1.**Umumiy psixologiya nazariyasi va amaliyoti fanining predmeti 2.Hozirgi zamon psixologiyasining tadqiqot metodlari. 3.Psixologiyaning tabiiy-ilmiy asoslari 4.Hozirgi zamon psixologiyasining tarmoqlari. 5.Faoliyatning umumiy psixologik tavsifi 6.Ko'nikma, malaka va odatlarning shakllanishi 7.Motivatsiyani o'rganishga oid asosiy yondashishlar 8.Inson psixik taraqqiyotida muloqotning ahamiyati 9.Bolalarda nutqning shakllanishi 10.Shaxsni o'rganishning zamonaviy nazariyalari 11.Shaxs haqida tushuncha 12.Diqqatning psixologik nazariyalari

	13.Diqqatning asosiy xususiyatlari va ularning eksperimental tadqiq qilinishi. 14.O'quvchilar diqqatini rivojlantirish 15.Sezgilar haqida umumiy tushuncha. 16.Sezgilar tasnifi 17.Idrok tabiati 18.Idrokning tasnifi va turlari. 19. Xotirani o'qish faoliyatida rivojlantirish.
3	**V Fan o'qitilishning natijalari (shakllanadigan kompetentsiyalar)** Fannin o'zlashtirish natijasida talaba: • O'zbekiston Respublikasida ta`lim tizimini rivojlantirishning konseptual asoslari haqida to'liq bilimga ega bo'ladi. • Pedagogikaning ilmiy-nazariy asoslari, pedagogik fikrlarning rivojlanish taraqqiyoti, o'quv jarayonini tashkil etishning metod va shakllariga qo'yilgan ***zamonaviy talablarni o'rganadi.*** • Ta'lim oluvchilar shaxsini rivojlantirish omillari, yosh davrlarning o'ziga xosliklari, tarbiya jarayonining mazmuni, qonuniyatlari va tamoyillari to'g'risida bilimga ega bo'ladi. • Korreksion pedagogikaning asosiy yo'nalishlarini biladi. • Pedagogik mahorat asoslari haqida to'liq ***bilimga ega bo'ladi.*** • Milliy g'oya va asosiy pedagogik qonuniyatlar hamda tamoyillarga asoslangan holda o'quv-tarbiya ishlarini o'tkazish, ta'limni tashkil etishning asosiy shakllarini amaliyotda qo'llash ko'nikmasiga ega bo'ladi. • Ta'lim va tarbiya metodlari, vositalarini amaliyotda qo'llash, aniq vaziyatlar uchun ularning qulay variantlarini tanlash ko'nikmasiga ega bo'ladi. • Guruh jamoasining psixologik muhitini va auditoriya (sinf) bilan munosabatda individual, shaxsiy va yosh imkoniyatlarini hisobga olish ***malaka*siga** ega bo'lish kerak.
4	**VI.Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • **ma'ruzalar;** • amaliy ishlarni bajarish va xulosalash; • interfaol keys-stadilar; • blits-so'rov; • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • jamoa bo'lib ishlash va hilmoya qilish uchun loyhalar.
5.	**VII.Kriditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va tiopshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yuzma ishni topshirish.
6.	**Asosiy adabiyotlar** 1. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida" gi Qonuni // Xalq so'zi gazetasi 2020 yil 24-sentabr soni